

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Előfizetési díj: Egész évre 12 frt., fél évre 6 frt., negyed évre 3 frt.

Előfizetések és hirdetések helyben és vidékről a szerkesztőséghez küldendők be.

Helyben előfizethetnek: a szerkesztőségnek, a kiadó-hivatalnak, Demjén L., Keresztény P. kereskedéseiben. Egyes szám ára 5 kr. o. 6.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: belső-tordozsa szögletén, Csapó S. kereskedésével szemben, I-ső emelet, feljárás a kaputól jobbra.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorát 6 kr. s egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek: Helyben: a szerkesztőségnek, a kiadó-hivatalban, Demjén László könyv- és Keresztény Pál papír-kereskedésében. Bécsben: Haasenstein és Vogler (Neuer-Markt 11 sz.), Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.), Rudolf Mosse officiel. Zeitungs-Agent (Stadt, Seilerstätte 2), Pesten: Haasenstein és Vogler Urutca 13. Lang et Schwarz, Fűrődutca 1. Süddeutsche Annoncen-Expedition Stuttgart. Nyitlér sora 20 kr.

Előfizetés

„Kolozsvári Közlöny“-re.

Megjelen naponként egész nagy iven.

Előfizetési árak: egész évre 12 ft. o. é. Fél évre 6 frt. o. é. Évnegyedre 3 „ „ „

Az előfizetések egyenesen a szerkesztőséghez küldendők be.

Az előfizetés minden hó 1 és 15-kétől megújítható.

A „Kolozsv. Közlöny“ szerkesztősége.

Kolozsvár 1873. július 28.

Központi nagyobb lapjaink mindnyájan kiváló fontosságú közkezdésekkel foglalkoznak, a mi fényes bizonyossága annak, hogy habár beállott a politikai holt időny, feldolgozandó, megvitatandó kérdések bőven vannak és lesznek: egyik a földadó szabályozásával, másik a bank kérdéssel, harmadik az igazságügyi és közigazgatási reform kérdésekkel, negyedik egyházpolitikai ügyekkel, szóval: mind oly lényeges kérdésekkel foglalkoznak, melyek végső hatásukban átölelik összes kulturális életünket, anyagi és szellemi fejlődésünknek egész terét.

S ez így van jól. É fontos ügyekről csak kevés ideig sem lehet hallgatni, megkívánja ezt ugy hazánk érdeke, mint a közvélemény, melynek joga van magát tájékoztatni, mindazon közegek segítségével, melyek rendelkezésre állanak. De bármily fontosnak ismerjük el az érintett ügyekkel szemben a napisajtó feladatát, annak hatása, működése még sem nyújt elég biztosítékot a helyzet tisztázására, nem képes eléggé tájékoztatni a végkimenetel, az alkotások és megoldások tekintetében.

A sajtó termékei, a pro et contra vitakozások, megengedjük, elégségesek, hogy egy vagy két egyéni nézet irányáról, nyilvánulása módozatairól magunknak helyes információkat, kielégítő képet szerezzünk; de többre alig képesek, s arra éppen nem, hogy a jövő megoldások „m i k é n t j e“ felől magunkat a laposan tájékozhatassuk.

Bármily szép elveket, életre való eszméket producáljon a napi sajtó, a gyakorlati megoldásoknak bármily czélszerű alakzatait állítsa előnkbe, még mindig kérdés: vajjon azok csakugyan aképpen valósulnak-e meg.

A parlamentárizmus lényegének természetes következménye az, hogy nem egyes közrebocsátott nézetek, hanem az ugyanazon nézetűek komoly törekvése, egy gőcpontban való összetalálkozása teszi lehetővé az eszmék gyakorlati megvalósulását, azoknak az életbe tényleges átültetését.

Ép ezért mi többet várunk a mostani holt időnyben az egyszerű egyéni nézetek nyilvánulásánál.

Becsés anyagok maradnak ugyan ezek is, tanuságul annak, hogy a magyar zsrnalistika szép hivatásának teljes tudatával bír, hogy tudja és akarja hallatni szavát mindazon kérdésekben, melyek lényeges, mondhatnám döntő befolyással vannak hazánk és nemzetünk felvirágzására.

Annak a kapcsolnak, szellemi köteleknek, mely képviselő és választó közönség között létezik, még a távolban sem szabad oly anynyira meglazulni, hogy az előbbieket elfeledjék a bizalomnak ama forrását, mely legszebb

megjutalmazása szokott lenni a honfi érényeknek.

A választó közönség, mely bizalmat adott, méltán megvárhatja viszonzásul mindazon felvilágosításokat, melyek szükségesek arra nézve, hogy a helyzetről, s a követendő utról magának helyes fogalmakat szerez-hessen.

Igazán parlamentáris országban a nép önmaga hozza törvényeit, a képviselők csak kiküldöttek; ép ezért van joga a népnek megtudni, hogy képviselőjének nézete egyezik-e saját intentióval, van joga megtudni, hogy megbízottjai megtették-e mindazt, mi saját jó-léte előmozdítására szükséges.

Az országgyűlés már rég eloszlott, a képviselők hazamentek, a bizalom tűzhelyéhez. Itt az idő és alkalom, hogy a népképviselők számot adjanak mult tevékenységükről s jövő magatartásukról.

A politikai nagyon is zavaros láthatár földerítésére, a megoldandó kérdések miként keresztül vitelének irányára az egyes hírlapi nyilatkozatok még nem elégségesek. Hogy e tekintetben, s különösen a novemberi időszak tekintetében kellőleg tájékozhatassuk magunkat, a pártokat alkotó képviselőknek egyenként kellene nyilatkozni ama nagy kérdésekről megbízóik előtt. Használják fel az alkalmat ama nemes kötelesség teljesítésére; mondja el mindenki, a mi szíven fekszik, mit jónak, üdvösnek s egyszersmind kivihetőnek tart, mert a jövő kérépől csak akkor neyerünk helyes, tiszta fogalmakat.

Kükülmegye képviselője megkezdte a nemes munkát. jó példával ment előre, pedig bizony nagy utat kellett megtenni; annál könnyebben tehetik ezt azok, kiknek nem kell elhagyni a családi tűzhelyet, kik minden percben érintkeznek megbízóikkal.

Kíváncsian várjuk az egyes képviselői nyilatkozatokat, hisz ebből fejlik ki aztán az ország többségének imposáns nézetiránya, s ebből tudjuk meg mi is, hogy állami életünk hajója vajjon olyan irányban tereltetik-e, mely megfelel egy józan haladás követelményének, mint hazánk igaz érdekeinek.

— k. — r. —

Legujabb táviratok.

Bécs, jul. 26. A raten und renten-bank rendkívüli közgyűlése elhatározta a liquidatiót, a veszteség 1.218,284 frta megy; az osztóik előlegezési és pénztárgylet közgyűlése szintén elhatározta a liquidatiót, azon kérdés, hogy az egylet a wechslerbanknak társa vagy hitelezője-e, per uton fog eldöntetni.

Belgrád, július 26. Bécsi lapok jelentése, mintha Ritschics három egyezményt vitt volna végleges elintézés végett magával Bécsbe, valótlán. A vasuti csatlakozás iránt a tárgyalások még csak megindítottak, a vaskapu iránt még meg sem kezdettek, a postaszervezés pedig még érvényben van Milán fejedelem csak szeptember vége felé érkezik Bécsbe.

Versailles, jul. 26. Azon hir, mintha a carlisták hadviselő főinek tekinteténél, felhivatalosan meghazudtolaták.

Bayonne, jul. 26. Az összes kiváló szabad-elmű pártiak Biarritzban Serrano elnöklete alatt értekezletet tartottak és abban egyhangulag elhatározták, hogy Topete közbenjárásával a kormánynak fel fogják ajánlani támogatásukat, hogy a szabadságot és a rendet megmentse.

Madrid, jul. 26. A polgárörtség négy tisztje mint a carlistákhoz átszökött Barcellonában agyonlötvetett; Pavia tbk fölszölitot a Sevillát, hogy magát föltétlenül adja meg. Leiva csapatvezér Don

Carlost Guipuzcoában üldözi. A porosz fregatta a foglyokat, melyeket a Vigilante-n elfogott, szabadon bocsátotta, miután az intranzigensek azzal fenyegették, hogy a carthagenai porosz consult családostul agyonlövök és házát felgyújtják. — Contre-ras a külfatalmakhoz egy emlékiratot küldött szét, melyben magát szárazon és vizen való vezérnek omezezi. Malagában a két köztársasági töredék közt, kik a hatalom felett vitakoztak, tüzelés kezdett.

Perpignan, jul. 27. A kormány megengedte, hogy a Puycedra-ba szánt fegyverek és lőszerk Francoiaországon keresztül vitessenek.

Minő természetűek azok a cath. alapok?

Jelentése az 1869/72-ki magyar országgyűlési képviselőház bizottságának a vallásállapról. Megvilágítva Bacsak Imre által.

XXI.

Mindezekből kitetszik, hogy a t. albizottságnek munkálata, melylyel a vallásalap államjogi természetű állítja fel elvül, — ennek sem tárgyilagosa, érdemleges, anyagi indoklására, de még kevésbé állja ki a próbát alaki, külszerkezetére nézve. Ugyanis a mint a m. t. püspöki kar már 1850-ki felterjesztésében kimondotta: „akár a vallás alapnak eredetét és forrásait, melyekből összegyűlt, és idővel öregbedett; — akár a tulajdon jog szent-ségét; — akár az alapítók szándékát; — akár a canoni és hazai törvényeket; akár a püspöki elődök, ugy, mint a katolikusoknak annak sértetlen fenntartására fordított törekvéseit; — akár végre annak viszontagságait és az egyház visszaadott ősi szabadságát tekintetbe vesszük: mind inkább bizonyosabban és erősebben kell meggyőződünk arról, hogy a vallásalap a Magyarországbán létező katolikus egyháznak kizárólagos tulajdonához tartozik, és semmi szin, vagy czim alatt katolikus érdekektől idegen czelokra nem fordíthatatik.“ (Lásd. Protocolum Confer. Eppalis 1850 Strigoni cel. Repraes. p. 4.

Ezen tárgy, ugy mint ezzel rokonult eszméi — az egyházi jogok vitatásán, — nem újak, ostromoltattak ezek már a reformáció óta, és a becsi, linzi, szathmári békekötések, az 1791/1 buda-pozsonyi törvényezikkek nagy részben ezen ostromnak viszhangjai. Vitattattak továbbá ezen tárgyak századunk második tizedétől fogva szinte ekkoráig. Egy aristocrata főpap szózata a nemtelen származásu alapság ellen, a 30-as és negyvenes évi országgyűlések — és megyeházák csarnokai viszhangzottak az egyház tulajdon jogának megtámadásaitól, elanynyira, hogy a tisztelt albizottság ha nem is szóról-szóra, de majd pontról-pontra, eszméről-eszmére ismétli a 43-ki borsódi hírneves körlevél tartalmát. Ugy, de a védíratok sem hiányoztak.

Az 1820-ki híres „Egyházi értekezések“ Veszprémben, — Hieronymus és Dikheopolis levelei, „u. o. — a „Fragmenta Historica Poszonyban,“ — a jeles „Békeházi Innocent,“ — a „Felvilágosító Jegyzések“ — nek a sir széléig elfelejtett ritka tudományu szerzője, tiszszeres kamattal verték vissza a támadásokat igazolván ama jelszavukat: Tuum erit scuto et parma tela suscipere, et in eosdem retorquere, nisi manis rideri.“ Angel. Politian. És így mai napság már az egyház joga ellen valamit mondani lehet, hiszen mint a classicus szerint „nihil tam incredibile, quod dicendo non fiat credibile“ de bizonyára a támadókra méltán alkalmazhatók egy sz. atyának a „hypostasis“ fogalma dogmaticus meghatározására mondott ama szavai: „dicitur tamen „hypostasis“ non ut aliquid („novi“) diceretur, sed ne tace-retur.“

Ha még is a cath. egyház polgári jogának régi és új ellenségei valamiben különböztek, ez abban látszik előtűnni 1. hogy a régi ellenségek az egyháznak egyes birtokait támadták meg anélkül, hogy a mint láttuk, tulajdonjogát ostromolják: — 2. jelen századig az egyházi birtoknak ellenségei csak a protestánsok voltak, most az egyház tulajdonjogának ellenségei a katolikusok is, mint a t. albizottság tagjaiban látjuk, de bizonyára nagyobb botorsággal, mint alappal, ugy, hogy, bármely párányiságunk érzetében, távolról sem akarunk a kel-

lő tiszteletet megsérteni, mégis ha a fennforgó munkálatait szívünk belmeggyőződése szerint akar-nók jellemezni, nem mondhatnánk egyebet, mint-hogy az híven majmolja ugyan az egyház üldözö külföldi ephemer gyáva dicsőséget, — de — amint láttuk — sem a külföld saját tudományával ösz-hangzatban, sem a t. albizottság „Jelentése“ nem csak nem áll a jelen államtudomány színvonalán, sőt az valóságos merénylet a tudomány ellen, mert abban a logica, és-jogtan, positiv, magánjogtan, történelem, diplomatika stb. elvei a legkimélettebből megtapodva találtaknak. De merénylet az maga a t. albizottság ellen is, melynek tagjai különben a tudomány, és jellem országos reputációjában állanak, de itt saját felállított alapelveik iránt, hűtlének lettek. Merénylet az az országgyűlés ellen melynek határozata szellemétől a t. albizottság hűtlennél elpartolt, és melyről méris felté-leztetik, hogy ily munkára fogja határozatát épi-teni.

1870-ben az egész képviselőház, s így mint annak akkori tagjai, maguk a t. albizottság tényezői is elismerték, hogy az egyházi alapok felett csak a magántulajdoni kérdés foroghat fenn, tehát a közjogi kérdést, — t. i. az egyháznak birtokké-pességét minden szó nélkül elismerték. Nem keres-sük, volt-e a t. albizottságnek joga a ház nyílt szelleme, értelme, tehát saját feladatán túl vizsgá-lódni? De annyi bizonyos, hogy ha a t. képviselőháznak akkori nyilatkozata törvé-nyes volt, és jelesen azon törvényeken alapult, melyek az egyház tulajdonjogi képességét megállapítják, ugy ezen törvények két év óta meg nem vál-tozván, a t. albizottságnek véleménye nem egyéb, mint egy önmagával, s az egész képviselőházzal ellenkező, s réa octroyált marán vélemény, melyet a t. képviselőháznak — minden jóeszmét, és kö-vetkeztetességi jellemet lábbal tapodva, elfogadni hatalma ugyan lehet, de joga nincs, pedig a „hatalom“ és „jog“ legalább is annyira van egy-mástól, mint ég és föld.

Igen az országnak végveszélyében van a törvényhozásnak vagy a kormánynak joga a pol-gárokat felszólítani, hogy vagyonukat a haza oltá-rára lerakják, vagy a legfelsőbb kényszer jognál fogva — Zwangsrecht — mivel a szükség tör-vényt, rendet és jogot bont, — „necessitas fran-git legem“ — tehát a hatalom inkább kénytelen, mint feljogosult, kezét a polgárok vagyonára tenni. De normalis viszonyok közt, elvszerűleg, rendsze-resen a polgárok tulajdonjogát, vagy még inkább azoknak ebbeli képességét, életfeltételét — mint a t. albizottság teszi — megtámadni, semmiféle ha-talomnak joga nincs, és nincs ország, mely ezen törvényhozási merényletet, kihágásért vagy dever-gondage-ért kegyetlenül nem lakolt, véresen nem bünhődött — vagy éppen el nem veszett volna. A római agrarius törvény a proletariatus kielégítése kedvéért a polgárok tulajdonjogát támadta meg és ime ezen proletár belvillongások távol attól, hogy a római birodalm erejét messzárították volna, szüntelen odább harapództak, míg a pogány Roma hatalmát teljesen aláasták. Azért Gibbon, Anglia nagy nevű történet írója, a francia convalnek az egyházi javak feletti határozatáról kimondta, hogy az „a társadalmak általános feloszlatással fenyegeti.“ Burke pedig megjegyzé, hogy ezen határozat vé-delmelőinek a bakó által kellene megadni a fele-lelet.“ (Lásd. Az egyház javak saecularisatioja Francia, Spanyol és Olaszországban p. 10.) De persze az ephemer ön-állambölöcseszet erre mit fe-lel? Azt mondja: „Aprés — vagy „avant moi — beaucoup loin le deluge.“ „Utánam — vagy messze előttem a vízözön.“ Azóban egy becsü-letes, lelkiismeretes törvényhozás sem a multat nem ignorálja, sem egyedül a jelennek, hanem a jövő-nek is hoz törvényeket.

Külföldi hírek.

Versailles, jul. 25. A nem-eggyűlés megsza-vazta a nyersanyagadó eltörölését s elhatározta, hogy a kereskedelemi szerződésekre és a lobogó adópotektra vonatkozó kérdések elintézése előtt nem fog szót szólni.

Páris, jul. 26. Meziereshen tegnap számos „éjen Thiers, Gambetta és a commune“ kiáltás hal-latszott. A rendőrség szetszölitte a tömeget, nehány ello-gatas is történt.

Madrid, jul. 15. Contreras a Cartagena előtt horgonyozó porosz hajót lefoglalással fenyegeti, ha Poroszország a „Vigilante” gőzös és Galocz-t ki nem adja. — A hír, mely szerint a cartagenai felkelők a porosz consult tuszul letartóztatták, valójának látszik lenni.

Konstantinápoly, jul. 25. Hivatalosan jelentik, hogy a cholera a dunai vidékeken apadóban van; hisszük, hogy a dunai kikötőkből érkező árukra nézve a vesztőház itt nem sokára meg fog szüntetni.

Turin, jul. 25. A perzsa sah vasárnap a brenner-vaspályán Bécsbe utazik el. Ma hivatalos fogadtatás, azután nagy udvari ebéd, este pedig színi díszelőadás lesz.

Róma, jul. 25. A pápa ő szentsége a mai consistoriumban 22 püspököt nevezett ki, és pedig 5 olasz, 5 franciát (Aix, Chambéry, Tarbes, Nevers, és Amicus); továbbá egyet Buenos Ayresbe, magyart kettőt (Szatmár és Eger), ausztraliat kettőt (Perth és Adelaide), egy iraonit (Waterford) és 6 püspököt in partibus. — Az allocutioiban a pápa a kolostortörvényt a természeti és az emberi jogban ütköznek nyilvánítá, az egyház által nyilvános esetekben kimondani szokott büntetésekre utalt és imádságokat ajánlott az egyház szentvédőseinek megszüntetéseért.

ÚJDONSÁGOK.

Kolozsvár, július 28.

— **Hátralékban levő t. előfizetőinket** kérjük, méltóztassanak az illető összegeket hozzánk mihamarább beküldeni.

A „Kol. Közl.” szerkesztősége. — **A képviselőt szombaton** délutáni ülésében egészen magáévé tette Deák Ferencnek az egyház politikai kérdést illető program beszédét, és elhatározta, hogy a nagy hazafihoz elismerő és üdvözlő iratot intéz, az országgyűléshez pedig kérvénnyel járul a jelzett elveknek törvény általi megtestesítését szorgalmazván, mindkét irat szerkesztésével dr. Haller K. dr. Fischer L. és Lugosy jegyző bízták meg.

— **Királyné ő felsége** f. hó 24-én szoros incognito-ban meglátogatta a világiállást; minden fogadtatás elmaradt, és csupán Schwarz főigazgató kísérte ő felségét. A királyné a koronaherceg, egy udvari hölgy és B. Nopcsa főudvarmester kíséretében a császári pavillon előtt szállt, hol rövid ebéddel szolgáltak. Mindenekelőtt a „Kis gyermekek pavillonja”-t, azután a török kincseket, és végre az egyiptomi alkirály palotáját látogatta meg. Utóbbi helyen természetesen legtovább időzött ő felsége, behatóan megtekintvén minden egyes szobát, sőt az udvari káraton egy darab ideig meg is pihent. A látogatás egyes pontjai között a királyné és udvari hölgye gőzkocsin vitettek, míg az urak gyalog mentek mellettük. A királyné incognitoja dacára nagy számú közönség

gyűlt össze, mely mindenüvé követte és a pavillonok előtt türelmesen megvárta visszajövetelét. A császári pavillon előtt megint megállapodtak a magas vendégek és rövid pihenés után 7 órakor elhagyták a kiállítási helyet.

— **A pénzügyminiszteriumban** Kerkapoly ur új szervezést tervez, melyszerint a miniszterium hat osztályból állana, mindenik élén miniszteri tanácsossal. Továbbá a jelenlegi pénzügyigazgatóságok oly módon szerveztetnének, hogy mint eelőtt 7 országos pénzügyigazgatósági osztályt képeznének Budapest, Pósony, Soprony, Temesvár, Debreczen, Kassa és Kolozsvár városokkal mint székhelyekkel. Minden ilyen pénzügyigazgatósági osztályhoz főnökül egy miniszteri tanácsos, továbbá két fő pénzügyi tanácsos, 6 pénzügyi tanácsos, 9 titkár, végre egy pénzügyőrségi főfelügyelő adatnék. Az adóbehajtás minden esetre a megyékre fogna bízni.

— **Szakszabózság** ült egybe a honvédelmi miniszter felhívása folytán, tanácskozándó azon módokat felett, miként lehetne országos viszonyaink között, a lakosság hazafiaságára támaszkodva, a háborus idők egészségügyi szervezetét, ezelszerű alapon létrehozni. A bizottságban Molnár István elnökléte alatt részt vesznek: dr. Kovács Sebestyén Endre, az országos egészségügyi tanács elnöke, dr. Novák főorvosorvos, dr. Hegedűs főorvosorvos, Paxi Károly honvédelmi főorvos, dr. Grosz Lipót belügyi és Asboth János honvédelmi miniszteri titkár. E bizottság feladatának megoldása, a háborus nyomorának enyhítése

— **A közös legfőbb államszámvevőszék szabályozása.** A közös államháztartás vitelében egyenlő elvek szerint eszközöndők jelenlétében előjából, a közös legfőbb számvevőszék hatáskörét és állását körvonalozó törvényjavaslat van munkában, a közös kormány kebelében, mely egyszersmind ezen hatóság megalkotását, felelősségét és működését a közös államháztartás ellenőrzése valamint a közös zárszámadások összeállítása és a közös államvagyon nyilvántartása tekintetében körvonalozza. E törvényjavaslat, mint a „P. L.” hallja, miniszteriumaink által tüzetesen átvizsgálatott, s a legközelebb tartandó minisztertanács elé fog határozathozatal végett terjesztetni.

— **A magyar ipar kitüntetése.** A bécsi nemzetközi kiállításban a magyar korona alattvalói közül a XXI. csoport kiállítói aránylag a legtöbb kitüntetésben részesültek. E csoportban (házi ipar) 218 kiállító nyert érmekeket és okleveleket.

— **A nemzetközi jury tagjai** és egyéb bécsi vendégek száma, kik július 26-án Pestre érkeztek, 450, még pedig 360 ur és 90 hölgy. Reggel 7 órakor két hajón indultak el a „Ferencz József” és „Fris” nevű gyorsjárók. Ennyi vendégre a bizottság nem volt elkészülve, és felő, hogy azon termek, melyekben a lakomák rendeztetnek, nem lesznek képesek befogadni a nagyszá-

nyomást eszközö gép (pneumatique maschine) melynek az a megbecsülhetlen előnyös oldala van meg, hogy zajtalanul dolgozik, a csőrendszerben légüres tért hoz létre, úgy hogy a gáz bizonyos erőszakkal nyomul be ama durva felületű testek közepette végzett útjában, azok felülete ledörgölgözik, s a gyanús anyag tömött anyagokat magáról elhagyja. Most már igazán „megsönyörödött” a mint mondani szokták; de még mindig telítve van ammoniakkal, egy oly emmel, mely az égésnél ártalmatlan lehetne s melytől meg kell szabadíttatnia. Ez nagy és zárt ládákban történik, melybe a gáz behajtatik s a hol fűtőanyagok között, melynek gyaluforgácsnak s vas föléleggel vannak fűdve, kering s az idegen anyagokat ezeknek adja.

Most már épen olyan, a milvennek lennie kell, a gyanút, kátrányok s ammoniakális gázok elhagyta; tiszta s képes világító lánanggal égni. A próbát megtették vele: egy gázzal telített üvegharang alá egy papír szeletet, mely előbb ecetsavas oldomoldatba lett mártva, függesztettek; a papír nem barnult meg, a tisztulási folyamat tehát tökéletesen ment végbe. Világító erejét is megmérték; 100 meter gáz és 10 gramme legfinomabb repce olaj teljesen azonos világot adott s egyenlő időközben fogyasztottak el. A gáz most már minden előírt kellékkel bír s az adózási szabályoknak is megfelel.

Már most csak be kell rakározni, hogy a fogyasztók számára mindig készen álljon. Meglehetősen hosszú uton földalatti vezetékeken át hatol az a sajátlag ezelre kigondolt s alkotott reservoárban az u. n. gasometerekbe.

La Villette gázgyár telephely 14 gazometere van, melyek közül az egyik 30,000 köbmeter gázt fogadhat magába.

Az erődítvények közelében fekvő gázgyártelepnek úgy mint a többieknek a háboru alatt sok veszedelmet kellett kiállania. Egy alkalommal egy granat golyó csapott be s egyik gasometerben pattant szét; a gasometer pléh burkolata át lett furva, a gáz s nyílásokon távozott, szerencsére ennyiből állott az egész baj.

A második ostrom alatt, midőn a comune-nal harcoltunk 1871 máj. 27-én nem kevesebb mint 95 robbanó löszert esett bele. Ezen szomorú emlékü idősakban az összes személyzet helyén állott s a re-

mu közönséget: de az eddig lefoglalt szállások sem elegendők, azért bizottság küldetett ki, mely a Pesten még lefoglalható szállásokat a vendégek számára lefoglalja. A margitszigeti kirándulásra nézve a bizottság úgy intézkedett, hogy a vendégeknek ne csak az alsó, hanem a felső vendéglőben is terítve legyen. A „Hungaria” bérloje pedig nyilatkozatot adott, hogy az összes vendégeket el látni képes, miért is a diszlakoma megtartásában semmi akadály sincsen.

— **Dalestély.** A „Hilária” dalestélyének vasárnap kedvezett az idő s így szép számú közönség volt jelen az „Ujvilág” csinos kertében, s buzditó tapsokkal méltányolta a törekvést, melynek eredményül jövőre jobb sikert kívánhatunk. A katona zenekar dícséretes buzgalommal töltötte ki válogatott darabjaival az estét.

— **Zászlószentelésre meghívás.** Városi önkéntes tűzoltóink szívélyes meghívást kaptak a temesvári tűzoltóktól aug. 15-én tartandó zászlószentelési ünnepélyekre. Tűzoltóink szerdán gyűlést tartanak a soproni összejövetelre küldöttek megválasztása végett; akkor talán eldőlt az is, hogy a temesvári ünnepélyen képviseltessek-e magukat?

— **Bor fogyasztás.** Az 1873-ik év első felében Koloz-vár városában kincstári illeték alá esett összesen 22.869 veder bor, mely a korcsma jog gyakorlásával együtt a házi pénztárba 11.734 frt és 31 kr jövedelmezett.

— **A persa sah bécsi tartózkodásának** programja rögtön megérkezése után elébe fog terjesztetni. Eddig csak az elfogadás programja van megállapítva. A sah e szerint kedden (ma) délután fog a nyugati vaspályán Bécsbe érkezni, az indóházban királyunk által fogadtatik, honnan hatlovas díszkocsin a burgba indul. A bemutatás vezégtével az egész udvar Laxenburgba megy. A sah mellé szolgálattétel végett Wilczek és Hunyady rendeltettek.

— **A borszéki fürdőből** írják: Az idény Borszéken is megkezdődött; megkezdődhetett volna jóval korábban; eddigéle azon téves nézet uralkodott, hogy Borszék, mint erősítő gyógyhely, csak más fürdők használatának befejezésül alkalmazhatik czélszerűen. Mondom még mind eddig ezen téves nézet uralkodott, sőt uralkodik ma is; de remélhetni, hogy mint minden észszerűen hit, úgy ez is meg fog szűnni — s talán nem sokára! Jelenleg csak röviden óhajtván írni, nem akarok ezen fürdőről részletebben szólni, csak azt említem meg, hogy Borszék gyógyhatányát illetőleg nemcsak hazánk, de Európa egyik legelső fürdője, a mely megérdemlené, hogy sokkal több figyelemben részesüljön. Borszék a múlt év óta is sokat emelkedett — a jelen évben ezen czélból már is 24 ezer forintnál többet adtak az illetők ki; — új sétányok, parkírozások eszközöltek; a Lázárfürdő újra építetett; — külön olvasó, külön teke és zongoraszoza rendeztetett be — a zongoraszoza

tortákat rendszeren töltö meg, a coaksot elégette s a gázt megisztáta. Nem hiányzottak a kísérletek sem a munkás személyzetet — a holt idényben magában mintegy 600 munkás dolgozik itt — a coaksardók zászlói alá csábítani. A munkások nem haggtak a küldöttségileg előterjesztett felhívásra. Csak egy pillanattal, midőn a harc leghevesebb volt s az udvarokon vesző nélkül ki se u. n. időzhetett, csak e pillanatban szünetelt a munka; de a vész elmulta után, rögön neki kezdtek megint. Hasonló gyakran nem szabad szünetelnie, mert ott adnak Párisnak éjnek idején életet és biztonságot.

Páris pedig, mely egykoron olyannyira vonzó volt a gazvilágítást elfogadni, egy idő óta ahoz igen hozzá szokott s annak fogyasztásában óriási előhaladást mutat. Míg az 1855-ik évben még csak 40.777,400 köbmeter gázt fogyasztott, 1872-ben a fogyasztott összeg már 147.668,330 köbmeter lett ki; az egyik gyártelep La Villetteben, melyet leírunk, télen át napoként 720.00 kölogr. kőszentet emészt meg, s a párisi társulat 1872-ben 12.362.000 frank ára kőszentet használt el. A vezető csövek, melyek a gázt a nyilvános és magán használatra vezetik, 1873. januárius 1-én 1.132.022 meternyi összhosszban haladtak el, ide nem számítva 411.007 meternyi csöveket, melyek az erődítményeken túl haladva, a szomszédos helységeknek visznek világot.

Önként értetőleg a társulatnak nem áll szabadságában csöveit oda rakni a hová akarja; azon utat kell követnie, melyek számára a kitűnő mérnök, kinek gondjaira az alvilági Páris bízva van, elő ír. Az aqueductok, vízvezetékek s csatornák közelében csöveket lerakni nem szabad. De a városi kormányzata e földalatti darab Párist, nem engedni ingyen át a társulatnak, utóbbin-ik ezért évenként 200 000 franknyi bérösszeget kell fizetnie, s e kívül még a csőlerakás által okozott kővezési kiadásokat megtérítene, melyek az 1873-ik évi városi budgetbe 100.000 frankkal vannak bevezetve. A társulat szabadalmazott ugyan, de e szabadalomért drága pénzt kell évenként fizetnie. Az oktroi helyett, melynek a kőszén Párisba alá van vetve, a társulat minden köbb hüvellyel gáz után, melyet gyárt, 2 centimaternyi változállan díjt fizet. E czímen egyedül fizetett az 1872. évben 2 mil.

külön bejárással. Egy kitűnő zenekar naponta 4 órát zenél egy nyilvános helyen s. b. Időnk kiűnő; lakások — Borszéken — még mindig kaphatók; több mint 250 vendégszobának egy része maig sincs lefoglalva. Vendégeink vannak Pestről, Bihar, Szathmármegyéből, úgy Erdély különböző részeiből és Moldva-Oláhországból számosan, ezek között több mánás és bojár — főleg erdélyi mánásaink mindig nagy mértékben szokták Borszékot látogatni. Jelenleg még csak azt jegyzem meg, hogy M.-Vásárhelytől Sz.-Régenig gyorskocsin; Sz.-Régentől — vagy M.-Vásárhelytől is — pedig mindig lehet magán kocsit fogadni. Van távir-dai állomás, naponta posta, gyógyszerár stb. Dr. Cseh Károly.

— **A kutyaadó ügye.** Városunkban a kutyaadó behozatala még ez év elején megkezdett volna, hogy történjék, azonban — mint Minorich Károly tanácsos a képviselőben kifejtette, sok akadályt kelle legyőzni, ez sok időt vett igénybe. Akadály volt részben a házak új számozása is, minthogy ennek bevezetése, a zavar kiküszöbölése végett a régi számozással, igen kívánatos volt; továbbá Szentgyörgynap közbejött és a szükséges költségekre való felhatalmazás hiánya Dr. Haller Károly indítványára utasította a képviselőt a tanácsot, hogy oct. 1-re készítsessék elő a kutyaadó behozatala.

— **Cholera járvány!** Majdnem minden nap olvassuk hazai lapjaink hasábjain, hogy majd itt, majd ott ütött ki a cholera, s ragadja áldozatait, ezen remhír mindenütt komoly aggrályt okoz, s különösen ott, hol orvosi segélyhez csak nagy bajjal juthatni. Hunyad-megyének legégszűkebb vidékén, hol 1830-as járvány is csak ritkán ragadott egy — egy áldozatot, Hátszeg-vidéken, több helységekben cholera uralg. legalább a vélemény az, habár hihető, hogy inkább más betegségekben halnak. A Sztrigy mentin is Oláh-Brettyén a múlt napokban egy horgati születesű magyar leány pár napig tartó gyomor-görös után elhalt. Betegsége alkal-mával éppen azon közégben volt megye-kerületi orvos Gre József ur, mint hallom tán felszólítva is lett volna a beteg meglátogatására, nem akarom azt állítani, hogy a beteg szegénysége; semhogy a járványtoli félelem miatt, de elég az, hogy sürgős dolgot adván ürügyül, a helyett, hogy a beteget meglátogatta volna, siettetta a községből való el-távozását. Más nap a beteg elhalván, igen természetes beszéd tárgya az, hogy cholera-ban halt el, s így mai nap is a kétes bizonytalanság uralg a helységben, holott, ha a t orvns ur, hivatalos kötelmet nem is tekiátve, de emberi kötelménél fogva a beteget meglátogatja, vagy a kételyt el-osztalja, vagy cholera-ban constatálva a kellő elő-vigyzási szabályok megtételére utalhatta volna a község előjáróit. Ma ugyan azon háznál, hol az elhalt leány feküdt egy másik fiu gyermek gör-öskben szenved javulása a legfelsőbb orvosi fo-rum az isten gondviseléstől váratik.

Strigyminti.

508.953 franknyi összeget. Ez adómen kivételése-nél alapul azon föltétel szolgál, hogy egy tonna (1000 kilogr.) kőszén 265 köb meter gázt, 13 hektolitre coaksot (520 kilo súlyban) és 50 kilo kátrányt szolgáltat az eladásra.

Ez utóbbi termékek még egy külön adózá-snak is alá vannak vetve, s még e kívül kötelezve van a társulat az 1870. febr. 7-ik szerződés pont-jainál fogva, nyereségének bizonyos részletét a va-rosi pénztárba beszolgáltatni. E czímenek egyedül az 1872. évben 8 708,903 frankot szedett be a város a társulattól, roppant összeg, mely amaz adót képviseli, melylyel a nyilvános világítás ter-helve van.

Ez intézmény, mint el kell ismerni, a legki-tűnőbb módon működik. Egy felóránál csekély-séggel több időben 750 lámpagyújtogató világot terjeszt egész Párisban. Valóságos ritkaságként, rég elmúlt időkben a jelenkorra fennmaradt maradványként tűnik fel ma, midőn 36.573 láng van egyedül nyilvános megvilágításra fenntartva, midőn magánosoknál 850.000 láng ég, s a szin-házak egyedül 2.400.000 köb meter gázt fogyaszt-tottak el a múlt évben ama 924 olaj lámpa, mely 1873 január 1-én Párisban még található volt.

Zárókéül meg kell említenünk, hogy gáz-gyártelepek, s névleg a la villettei, a háboru tar-tama alatt még más szolgáltatásokat is tettek, a vi-lágító anyag szolgáltatásán kívül. A német had-seregek által elzart Párisra nézve lehetségessé tet-ték, az országgal érintkezést s annak elmondá-sát, hogy mi megy végbe a városban. A párisi gáztársulat szolgáltatja a kőnyert (hydrogen), hogy ama merész légvitorlázók, ama hatalmas lég-gombók szárnyakat nyerjenek s az ostromok fejei fölött el a vidékre repülhessenek, mint híműkék és tudósítók. Hány ezer és ezer nyomasztólág terhel-t sziv fektetvé egyedüli reményét ezen léghajósok szerencsés útjára! Így tehát ama műhelyeknek, melyek világosságot szolgáltatnak az anyagi éj megvilágítására, lett fenntartva, a saját s a hon nyomorán való fájdalomban elsötétült kedélyekbe olykor-olykor, ha még oly csekély világsugarát a reménynek önteni. —

A „P. L.” „V. W.”-je után B. D.

— **A hadgyakorlatok N.-Szebennél** elmaradnak a cholera miatt; a hadügyminiszterium nemcsak a 35 hadosztály összevonását születte meg, de a szabadságosok és reservisták sem fognak öszigyakorlatra behivatni.

— **Mit el nem ad a színész.** Egy párisi színigazgató következő tárgyakat adott el: egy tenger, 12 nagy hullám, de a legnagyobb, a 10-ik, kissé rongyos; másfél duzzat fekete szegélyű felhő jó állapotban; egy ujdunuj szivárvány, egy jeles hóihar, finom papírpelyhekből és más két rosszabb minőségű hóihar; egy ócskás leáldozó nap és egy teli hold, egy krokodil és három sárkány, egy elefánt, végül egy ujdonatuj menydörgő.

— **Tizenegyedik közlemény** a bécsi nemzetközi kiállításra küldendő szegényebb sorsu iparosok felségélyezésére, az utolsó közleménybe volt összeg volt 1563 frt 79 kr. A dakoztak még Linder Sándor ur 5 frt. Méltóságos Pataki Sándor ur 1 frt. Jankó Vincze ur 25 frt. Összesen 1594 frt 79 kr és egy magyar arany. Kolozsvártt jul. 25. 1873.

Krémer Ferencz,
bizottmányi elnök.

Arjegyzék. Jul. hó 27-én tartott hetivásárról (alsó a. mő középár.) Tisztabuza 7 ft. 50 kr. Elegybuza 7 ft. 10 kr. Rozs 5 ft. 42 kr. Arpa 2 ft. 82 kr. Zab 2 ft. 10 kr. Törökbuza 4 ft. 30 kr. Pityóka 3 ft. 20 kr. Marhahus fontja 23. Kolozsvártt, hó jul. 27-én 1873.

600—1873 tan. eln. sz.—Kimutatása a Kolozsvár sz. kir. városban
uralgó cholera járvány állásának 1873-ik évi jun. 18-tól kezdve
1873 évi július 27. este 12 óráig.

Helység neve	Kolozsvár sz. kir. város	Július 1. 1873.	Felek község	Lakosság	száma	A betegség kitűnés napja	Beteg ma-radi	Szaporod-rad	Összesen	Ezekből meggyógyult	meghalt	Egyéb meggyógyult	Egyéb meghalt	Jegyzős.
		1	1	26,382	18/136	6/7	6	9	145	14	3	128	634	308
		1	1	26,382	18/136	6/7	6	9	145	14	3	128	634	308

Medgyesi Tivadar,
h. polgármester.

Biasini gyorsutazási menetrendje 1873 márczius 10-től.

A magyar keleti vasut menetrendjét márczius 10-én megváltoztatván, következő menetrenddel indulnak

Kolozsvár és Felvincz között:

Kolozsvárról Tordára és Felvinczre indul naponként háromszor, reggeli 8, délután 4 és estvéli 7 órakor, a délutáni 4 órai menet Szebent, Segesvárt, Károlyfehérvárt és Aradot köti összes várákozás nélkül, az estvéli 7 órakor induló gyorskocsi a Marosvásárhelyre induló vonathoz csatlakozik várákozás nélkül.

Felvinczről Tordára és Kolozsvárra indul naponként kétszer, éjjeli 1 órakor a Marosvásárhely felől jövő utasokkal, és reggeli 5 és 6 órakor a Nagyszeben, Segesvár, Károlyfehérvár és Arad felől jövő utasokkal, ezen 5 és 6 órai indulásra mindég két gyorskocsi fog Felvinczen lenni, úgy, hogy bármennyi utas jöjjön is a három irányból, a tovább szállításra bizonyosan számíthatassanak.

Kolozsvárról Szamosujvárra és Deésre naponta kétszer, reggeli 8 és délután 3 órakor.

Deérről Szamosujvárra és Kolozsvárra naponta kétszer, reggeli 7 és délután 1 órakor.

Arszabály 30 font szabadpodgyászszal: Kolozsvárról Tordáig vagy vissza 2 ft, tulsuly 2 kr; Kolozsvárról Felvinczig vagy vissza 1-ső és közbelső Coupe 4 ft, hátulsó Coupe 3 ft 50 kr, tulsuly 4 kr. Kolozsvárról Szamosujvárig vagy vissza 1. és közbelső Coupe 2 ft 40 kr, hátulsó Coupe 1 ft 80 kr, imperial 1 ft 70 kr, tulsuly 3 kr. Kolozsvárról Deézsig 1. és közbelső Coupe 3 ft 20, hátulsó Coupe 2 ft 70 kr, imperial 2 ft 50 kr, tulsuly 4 kr. A közbeeső kisebb állomások 40 krajczárja-

val mértőföldenként számíttatnak, azon megjegyzéssel, hogy a megkezdett mftld egészbe számíttatik. Minthogy a t. cz. utazó közönség kényelmére az intézet minden lehető kényelemről gondoskodik, reméli további partfogásaikat is megnyerhetni.

Kolozsvártt, márczius 3-án 1873.

Kibédi Biasini Domokos.
gyorsutazási tulajdonos és igazgató.

Nyiltér.

[21—60]

Titkos betegségeket és tehetetlenséget (elgyengült férfierőt)

ugyszinte hugycsőszűköléseket, magkiömléseket gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker biztosítása mellett

Dr. Handler Mór
orvos- és sebészudor, szülész és szemész.

Rendel naponként: délelőtt 11 órától 1-ig és délután 3 órától 5-ig.

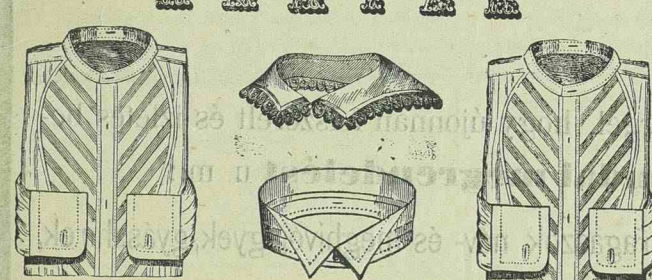
Lakik Pesten, Lipót-város, nádorutca 13. szám, I-ső emelet 14. sz.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik.

Felelős szerkesztő **Sándor János.**

Első és legnagyobb bécsi es. k. udvari fehérenmü-gyár

(692) **RAKTÁR** 9—

képviseli
Teutsch J. B. Segesvártt,
árul nagyban és kicsinyben
legjutányosabb határozott gyári áron:

Vászon férfi ingeket, „Oxford-uri-ingek.”
Chiffon, vagy angol shirting-ingeket, fehéreket és színeket, két gallérral vagy anélkül.
Férfi-gallérokat és kézelőket, gatyákat.
Női fehérenmüeket (ezeknél kéretik feladni, hogy a nő szikár, tömöttebb vagy erősebb termető-e?)
Vászon nőingeket.
Nőiingeket chiffonból, elegáns kiállítással, nagyon ajánlhatók.
Női gatyákat, finomak, himzéssel és tűzéssel.
Női pongyola-jáklitak, vagy éjjeli felöltőket.
Női pipere-köpenyeket.
Női gallér-chemissetteket és kézelőket.
Női szoknyákat, vállakat, zsebkendőket valódi vászonból, francia battist, battist-clair, gyapott vagy utáztott battistból, stb.
Csecsemő fehérenmüeket
Teljes menyasszonyi készleteket, a legeryszerűbbtől a legfinomabbig, mintá szerint, mérték és feladás után a leggyorsabban készítve.
Levélbeli megrendelések jórállás mellett pontosan teljesítettek, s az árt készpénzben lehet beküldeni, vagy a cikkek megkapásakor utánvét által fizetni. Férfi ingek megrendelésénél a nyak bőségének mértéke kéretik, centimeter szerint, azaz a gomblyuktól a gombig.

888 3—3
37 1873.
Isk. szék.

Pályázat.

Nagy-Enyed város pályázatot hirdet az e városban létező két osztályu felsőbb leánytanodában a második tanitónői állomásra.

A kötelező tantárgyak az iskolaszék által fognak megállítatni.

A nem férjes és zongorában jártas tanitónő előnnyel fog birni.

A zene, német és francia nyelv külön tantárgyat képezvén, külön fizetés mellett díjazatik.

Évi fizetés:

1. Alkalmas szállás és fűtés a tanoda helyiségében;
2. 500 forint a városi pénztárból

Pályázati határidő **augusztus 25-e**, pályázni kívánók szak-képzettségüket igazoló tanitói bizonyítványukat a kitűzött határideig küldjék be alólirt tanácshoz.

Nagy Enyeden 1873. július 20-án.

Nagy Enyed város Tanácsa.

890 1—3
Sz. 20575. 1873.
4719

Pályázat.

Az alólirt m. kir. pénzügyigazgatóság területén egy III. osztályu magy. kir. pénztárnoki állomás 1200 frt. fizetés és 150 frt lakpénzzel, és esetleges előléptetés folytan egy V. osztályu m. kir. pénztárnoki állomás 960 frt fizetés és 150 frt lakpénzzel, — vagy pedig egy IV., V., VI. osztályu adóellenőri állomás 840, — 780, vagy 720 frt fizetés és 100 frt lakpénzzel; vagy pedig egy IV., V., VI. vagy VII. osztályu adóügyi állomás 800, 700, 600 vagy 480 frt fizetéssel és 100 frt lakpénzzel, a fizetés 2/3-ával felerőlt tiszti-biztosíték letételének kötelezettsége mellett betöltendő.

Pályázók a hivatalos magyar és azon kívül a német vagy román nyelvbeni jártasságukat, továbbá a számviteli és pénzügykezelési képzettségüket igazoló, — végleg adóhivatali vizsga letételi bizonylatokkal felszerelt kérvényeiket ezen m. kir. pénzügyigazgatósághoz **három hét** alatt benyújtatják.

Magy. kir. pénzügyigazgatóság
Nagy-Szeben 1873. július hó 22-én.

820 **Árverési hirdetmény,** 3—3

Ezennel közhírre teszi alólirt igazgatóság, hogy a kolozsvári hitelbank és zálogkölcson-intézetnél elzalogosított s folyó évi juni. hó végéig lejárt, és még ki nem váltott tárgyak az I. II. osztályból nyilt árverésen el fognak adatni, és pedig az

I. osztályu tárgyak, u. m. ruhanemük, házieszközök, árak stb. árverezése lesz

folyó évi augusztus hó 25-én.

A II. osztályu tárgyak, u. m. arany-, ezüst-nemük, ékszerek stb. árverése lesz

folyó évi augusztus hó 28-án.

Az árverezések az intézet helyiségében mindig délután 3 órakor kezdődnek.

Figyelmeztetés! A kiváltás vagy átirás végett beadott, de még ki nem fizetett s az intézetből el nem vitt zálogjegyek tárgyai ez alkalommal hasonlólag elárvereztetnek.

A zálogtárgy tulajdonosa fel van jogosítva az eladásra kitett tárgyat az árverés kezdete előtt még kiváltani vagy átiratni, a már eladott tárgyakból a bejött többlet hasonlólag őt illeti.

A vevő tartozik a vételért rögtön lefizetni és a tárgyat elvitetni.
Kolozsvártt, július 22-én 1873.

A hitelbank és zálogkölcson-társulat igazgatósága.

889 1—3

Felhívás.

Az 1841-ben alakult kolozsvári biztosítéki takarékpénztár 1868-ban működését beszüntetvén, ugyanazon év dec-ember 6-án kelt közgyűlési határozata nyomán a jogos igénylők követeléseit az ez alkalommal kirendelt kezelő bizottsága által kielégíteni kívánta. Ezen határozat értelmében az eddig jelentkezett összes igények ki lettek elégítve — minden igények elenveztetése céljából azonban ezennel felhívom mindazokat, kiknek a kérdéses intézet ellen bármennyi igényük lehetne, hogy azt lehető okmányaikkal, nyugta-könyvekkel igazolva alólirhoz, mint a kezelő bizottmány elnökehez, mártól számítva egy év alatt annál inkább jellentsék be, mert elenesetben a fennmaradó összeg a felosztató közgyűlés határozata értelmében valamely közintézet számára léven átadandó, igényük alap hiányában kielégítést nem nyerend.

Kolozsvártt, 1873, július 26-án.

Tamási János,
Kolozsvártt, bel-magyarutca 44. h. sz.

GÁMÁN JÁNOS ÖRÖKÖSEI KÖNYVNYOMDÁJA

Kolozsvártt, főtér br. Bánffy-ház, és központi irodája

KERESZTESY PÁL PAPIRÜZLETÉBEN

főtér, Gyulay-ház, felvállal mindennemű

könyvnyomdai munkákat.

Alólírt könyvnyomda tisztelettel tudatja a helybeli és vidéki t. cz. közönséggel, hogy újonnan felszerelt és izletes betűkkel ellátott nyomdája azon kellemes helyzetben van, hogy mindennemű **nyomdai megrendelést** u. m.:

könyvek, bármely hazai nyelven, körözvények, rovatos ívek, árjegyzékek, számlák, falragaszok, név- és meghívójegyek, gyászhirek, baroműtlevelek, vásárcédulák stb. stb. a lehető legjutányosabb árak, gyors és pontos szolgálat mellett.

A LEGÚJABB MINTÁJU NÉVJEGYEK 100 DARABJA **1 frt.**

Felvállal könyvnyomdai munkát is.

HIVATALOS MUNKÁKRA NÉZVE

a nyomda — miután Keresztesy Pál papir-üzletével és ez viszont a nyomdával egyesült — biztosítékot nyújt arra nézve, hogy a papírok a legelső papir-gyárakból szereztetnek be, és azok a **hivatalos munkákhoz valódi gyári áron számíttatnak**, a **legsükségesebb mintázatokból kész raktárt tart**, a meglevőket postafordultával, a szokatlan formájukat pedig a legrövidebb idő alatt elkészíti.

Minden megrendelést kérünk egyenesen a nyomdába küldeni, hol a legnagyobb pontosság biztosíttatik.

Gámán János örökösei könyvnyomdája.